

Významné hospodářské vlastnosti odrůd hrachu polního (ÚKZÚZ, 2016–2019)

Kategorie doporučení	Doporučené											PD				
	100 % v t ha ⁻¹											Saxon *				
Výnos semene 2016-19 v % přepočtený na průměr standardních odrůd Audit, Impuls, Astronaute, Eso																
Výnos semene 2016-2019 v % dle oblasti:																
1. oblast	4,86	99	105	98	106	101	100	101	101	97	98	99	104	101	103	103
2. oblast	4,31	95	104	98	103	102	99	103	98	98	92	94	104	99	103	105
Růstový typ	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL	SL
Barva semene	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	Z	Z	Z	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL	ŽL
Tvar semene	OVA	VAL	OVA	VAL	VAL	OVA	OVA	OVA	VAL	VAL	VAL	VAL	VAL	OVA	OVA	VAL
Rychlost počátečního růstu (9-1)	7	8	8	9	8	8	8	8	9	7	8	8	8	8	8	8
Zralost - rozdíl od odrůdy Lump ve dnech	-1	-1	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	+1	103	-1	-1	0
Délka rostlin (cm)	76	79	87	91	80	87	91	85	85	81	86	83	82	82	80	83
Odolnost proti poléhání před sklizní (9-1)	7	7	7	6	7	6	6	6	6	7	6	6	7	7	7	6,5
Odolnost proti chorobám (9-1):																
Komplex kořenových chorob	6	6	6	7	6	7	6,5	7,5	7,5	7	7	7	6	6	6	7
Padlí hrachu	9	6	6	6,5	7	6	6,5	6	6	6	6	6	6	6,5	7	6,5
Plíseň hrachu	7,5	7	8	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	8	8
Komplex viroz	7	7	8	7	7	7	8	7,5	6	6	6	7	7,5	7	7	7,5
Výnos dusíkatých látek (%) x	0,932	93	102	102	105	102	97	102	99	92	97	99	96	99	99	102
Obsah dusíkatých látek (%) x	21,9	22,5	23,6	23,2	23,5	22,2	23,0	23,4	22,1	22,4	22,1	22,4	22,1	22,5	22,3	23,0
Obsah škrobu (%) x	52,4	51,7	51,1	51,4	50,6	50,9	51,6	50,2	51,5	51,9	51,1	51,1	51,4	51,4	51,5	51,0
Aktivita trypsin-inhibitoru (TIU) x	4,6	4,3	4,1	3,1	5,1	5,2	3,6	4,5	2,9	4,8	5,0	4,8	5,0	5,8	5,4	4,6
Barvená vyrovnanost semen (%) x																
1. oblast	99	98	98	99	98	99	99	99	99	99	99	98	100	100	99	97
2. oblast	98	98	98	99	98	99	99	99	98	98	99	99	99	99	98	98
Hmotnost tisíce zrn (g)	246	255	250	263	262	241	262	262	249	248	248	232	244	243	243	218
Rok registrace:	2013	2014	2010	2018	2015	2012	2011	2014	2018	2018	2018	2016	2016	2011	2016	2019
Přihlášené množitelské plochy 2019 (E+C1,%)	5,4	13,3	15,3	-	2,5	25,8	12,5	2,5	2,2	2,0	2,0	3,7	2,6	-	-	-

Barva semene: 1. oblast: Čáslav, Dobříchovice, Chlumec n. Cidli., Chrlice, Uherský Ostroh, Věrovany, Zatec
 ŽL = žlutosemenné odrůdy
 Z = zelenosemenné odrůdy
 Bodové hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení
 Tvar semene: VAL = válcovitý
 OVA = oválný
 PD – předběžně doporučená odrůda

Kategorie rozmnožovacího materiálu:
 E - Elita, C1 - certifikované osivo.
 * Nově registrovaná odrůda (menší počet dat)
 x Udáje u znaku za období 2016–2018

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

a

Komise pro doporučování odrůd hrachu polního a sóje

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD 2020
 HRÁCH POLNÍ

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie i v České republice jsou vytvářeny Seznamy doporučených odrůd hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit orientaci uživatelů v širokém sortimentu nabízených odrůd a
- poskytnout objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky v České republice pěstitelům i zpracovatelskému průmyslu.

Seznam obsahuje popisy registrovaných odrůd hrachu polního, které vykázaly v půdně-klimatických podmínkách České republiky velmi dobré výsledky v rámci registračních zkoušek a následně v systému zkoušení pro Seznam doporučených odrůd.

Pěstitelé by měli upřednostňovat odrůdy uvedené v seznamu, pokud nemají důkazy či zkušenosti, že jiná odrůda je pro jejich konkrétní stanovištní a pěstební podmínky vhodnější.

Hodnocení odrůd

Odrůdy hrachu polního jarního jsou nejprve hodnoceny v rámci registračních pokusů ÚKZÚZ. Po úspěšném ukončení těchto zkoušek může udržovatel nebo zmocněný zástupce podat žádost o zařazení odrůdy do zkoušek pro Seznam doporučených odrůd.

Nově zařazené odrůdy mohou být na základě výsledků minimálně tříletých zkoušek zapsány do seznamu jako **předběžně doporučené**.

Doporučené (D) mohou být odrůdy na základě výsledků minimálně čtyřletých zkoušek.

Hodnocení uvedených odrůd vychází z výsledků pokusů a testů prováděných v letech 2016-2019 na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a zkušebních místech spolupracujících organizací. Zkoušení probíhá podle jednotné metodiky a pokusy jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Výnos semene, odolnost proti poléhání, odolnost proti napadení komplexem kořenových chorob, obsah dusíkatých látek a aktivita trypsin- inhibitoru jsou výchozí kritéria pro hodnocení odrůd hrachu polního jarního.

Podrobné informace lze získat na webových stránkách ÚKZÚZ (www.ukzuz.cz), nebo v publikaci SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD, která je každoročně v jarním období aktuálně vydávána.

ABARTH ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Přednosti: Odolnost proti napadení padlím hrachu.
Pěstitelská rizika: Nízký výnos semene ve druhé zkušební oblasti, nízký obsah dusíkatých látek.
 Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
 Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.** Registrace: 2013

AVATAR ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Vysoký výnos semene v první zkušební oblasti, velmi nízká aktivita trypsin-inhibitoru.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: 2018

ASTRONAUTE ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Vysoký výnos semene v první i druhé zkušební oblasti.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **Société RAGT 2n, Francie**
 Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.** Registrace: 2014

AUDIT ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Přednosti: Středně vysoká odolnost proti poléhání před sklizní, středně vysoký až vysoký obsah dusíkatých látek.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **Limagrain Nederland B.V., Nizozemsko**
 Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.** Registrace: 2010

BOXER ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Středně vysoká odolnost proti poléhání před sklizní, středně vysoký až vysoký obsah dusíkatých látek.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
 Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.** Registrace: 2015

ESO ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: 2012

GAMBIT ^{PO} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Přednosti: Velmi nízká aktivita trypsin-inhibitoru.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: 2011

IMPULS ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná zelenosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Zelenosemenná odrůda s vysokou barevnou vyrovnaností semene, středně vysoká až vysoká odolnost proti napadení komplexem kořenových chorob, středně vysoký až vysoký obsah dusíkatých látek.
Pěstitelská rizika: Nízký výnos semene v první zkušební oblasti.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: 2014

KINGFISHER ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná zelenosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Zelenosemenná odrůda s vysokou barevnou vyrovnaností semene, středně vysoká odolnost proti poléhání před sklizní, velmi nízká aktivita trypsin-inhibitoru.
Pěstitelská rizika: Nízký výnos semene ve druhé zkušební oblasti, nízký obsah dusíkatých látek.
 Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
 Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.** Registrace: 2018

LG ASPEN ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Pěstitelská rizika: Nízký výnos semene ve druhé zkušební oblasti.
 Udržovatel: **Limagrain Europe, Francie**
 Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.** Registrace: 2018

LUMP ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Vysoký výnos semene v první i ve druhé zkušební oblasti.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: 2016

SALAMANCA ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Přednosti: Středně vysoká odolnost proti poléhání před sklizní.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **Norddeutsche Pflanzenzucht Hans-Georg Lembke KG, Německo**
 Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.** Registrace: 2011

SAXON ^P **PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ**
 Středně raná žlutosemenná odrůda, semeno válcovitého tvaru.
Přednosti: Vysoký výnos semene ve druhé zkušební oblasti.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: 2019

TRENDY ^{CPG} **DOPORUČENÁ**
 Poloraná žlutosemenná odrůda, semeno oválného tvaru.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
 Udržovatel: **SELGEN, a.s.** Registrace: 2016

P – podána žádost o udělení ochranných práv k odrůdě podle zákona č. 408/2000 Sb.
 PO – udělena ochranná práva k odrůdě podle zákona č. 408/2000 Sb.
 CPG – udělena odrůdová práva Společenství (nařízení Rady (ES) 2100/94)

Výnos semene 2016–2019

Stanice	Čáslav	Chlumec n. Cidl.	Chřtice	Jaroměřice	Lužany	Pusté Jakartice *	Šumperk	Uherský Ostroh	Věrovany *
Rok	16-19	16-18	16-17, 19	16-19	16-19	16-17	16-19	16-19	16-17
Audit *	102	99	95	98	100	98	94	97	101
Salamanca	99	93	102	100	96	95	109	102	99
Gambit	101	101	104	104	107	103	102	102	102
Eso *	96	103	100	99	102	101	93	102	98
Abarth	100	99	94	103	95	78	99	103	104
Astronaute *	104	98	106	105	97	103	114	105	104
Impuls *	97	99	99	98	100	98	99	96	97
Boxer	103	98	101	100	97	98	115	98	101
Trendy	104	103	100	104	103	98	105	103	105
Lump	102	104	108	103	101	104	108	104	100
LG Aspen	102	X	97	100	95	89	88	98	101
Kingfisher	96	X	96	95	95	97	80	100	96
Saxon	104	X	100	100	X	100	X	105	100
Avatar	106	X	106	104	104	103	101	105	100
Průměr* (t/ha)	5,35	5,22	4,61	3,67	4,48	5,34	3,53	4,70	5,63
MD 0.05 v %	8	8	9	6	10	12	22	6	7

X Nedostatečný počet dat pro výpočet průměru
 * Menší počet dat, výsledky pouze ze dvou ročníků